

- Negyedévenként szakmai konzultációval egybekötött bemutató foglalkozásokat tartunk a drámapedagógiával ismerkedni kívánók számára.
- Havonként egyszer találkoznak a „Súgólyuk” elnevezésű program keretében a már végzett drámajátékvezetők. Ezen a rendezvényen segítséget kaphatnak gyakorlati munkájukhoz, játszói lehetnek drámaóráknak, melyekre neves szakembereket, más műhelyek képviselőit szeretnénk meghívni.
- A főiskolai hallgatók számára szeretnénk képzést indítani a drámapedagógia elméletének és gyakorlatának elsajátíttatására. Ezen túl az érdeklődő hallgatók – havi rendszerességgel – saját élményű drámafoglalkozáson is részt vehetnek.
- Szeretnénk, ha azokban az iskolákban is, ahol nincs drámatanár, találkozhatnának a gyerekek a drámajátékkal, részt vehetnének drámaórákon. Ezért „házhoz megyünk”: az iskolák órakinálatból választhatnak tanulóik számára egy-egy délutáni foglalkozást.

Valami tehát elindult, elkezdődött... Most már „csak” működtetni kell – ha lehet, lelkesen, hasznosan és eredményesen...

Antal Rita

A csavargó füstgyerek

– drámaóra-tervezet –

Kropfné Knipp Mária

Csoport: Általános iskola 2. osztályos gyerekek. Az osztály tanulmányi téren, szociális érettség, anyagi háttér stb. vonatkozásában vegyes összetételű. 18 fiú és 11 lány. A gyerekek nem találkoznak rendszeres drámapedagógiával, de nagyon szeretik az ilyen jellegű tevékenységet (a játékot).

Tér: Elegendő hely, osztályterem, középen szőnyeg.

Idő: kb. 1 tanóra (45 perc).

Eszközigény: Tábla, csúzli, iskolatáska, ellenőrző, napló, magnó (hangfelvétel), maszkok, boszorkánykendő stb.

Tanítási terület: Konfliktuskezelés, problémamegoldás.

Téma: A kilátástalannak tűnő helyzetben a végső elkeseredés okai a „világgá indulás” külső és belső indítékai egy kisgyermek életében.

Fókusz: Milyen lelki folyamatok, érzések segítenek-akadályoznak egy kisfiút a problémahelyzet helyes megoldásában? Melyik belső hangra kell hallgatnod?

Történetváz: Füstország egyik családjából egy füstgyerek világgá megy, mert a rossz tanulmányi eredménye, családja, iskola stb. miatt összecsapnak a feje fölött a hullámok.

1. Kontextusépítés (tanári narráció)

„Hiszitek, vagy nem, létezik valahol fenn a magasban egy furcsa, különös ország, amelynek Füstország a neve. (TÉRKÉP bemutatása) Ebben az országban csendes békességben sok-sok füstcsalád él. Otthonaikban bőséges a gyermekáldás, így olyan sokan vannak, mint a házakon a kémény. Igazából azonban ritkán látni őket.

A múltkor, amikor ott jártam, egy elég különös dolog történt. Az út mellett sétálva egy elhagyott iskolatáskát találtam. Elhoztam nektek, mert arra gondoltam, ti talán segíthetnétek kitalálni, kié lehet, hogy került oda.”

2. Kellékhasználat

Nézzük csak meg, mi van a hátizsákban! (Szamárfüles, rendetlen füzet, valami drága játék, ellenőrző, napló...)

3. Szerep a falon

A táska tartalma (amelyet kézbe vehetnek a gyerekek) alapján beszélgetés, ötletgyűjtés. Ki a tulajdonos

(Füst Ferkó, 3. b oszt.)?

- A táskák tartalma alapján milyen külső belső tulajdonságaira gondolhatunk?

4. Bonyodalom

Füst Ferkó ellenőrzője is előkerül. (A bejegyzések felolvasása.)

- Apa: Füst Ferenc, füstmenedzser, ügyvezető igazgató. Anya: Füstné Szmog Lívia, füstreklám-szervező (sok egyes, kettes osztályzat!).
- Beírás: „Ismételten kérem a szülőket, hogy szíveskedjenek befáradni az iskolába! Osztályfőnök” (nincs aláírva!).
 - Mire gondoltok Ferkó ellenőrzője kapcsán?
 - Milyen tulajdonságokkal egészíthetjük ki a róla alkotott képünket?
 - Vajon miért hevert az út mellett a táskája?

5. Naplórészlet

„Nagyon rosszul alakulnak a dolgom. Senki sem tud segíteni. Félek apuékától. Legjobb lesz, ha világgá megyek.”

6. Ötletbörze

- Mi lehet az oka?

7. Kiscsoportos improvizáció

- Játsszuk el négy csoportban, mi lehet az oka, mik lehetnek azok a rossz dolgok, eredmények, amelyek miatt Ferkó úgy döntött, hogy világgá indul! (A felkészülés alatt halk zene, tanári segítség.)
- A csoportok bemutatják játékukat.
- Megbeszélés: Melyik csoport tájékából éreztétek leginkább, hogy Ferkónak nem maradt más választása, mint világgá menni. Miért?
- *Hol lehet most Ferkó?*

8. A vers bemutatása

Kérdezzük meg Füstország múltbalátó „boszorkányát”! A tanár szerepbe lép: ha a kendőt a fejemre teszem, átülök a másik székre, én vagyok a múltbalátó boszorkány.

A vers bemutatása (a tanár szerepben). „Nézzük csak!...”

*„Kémény száján füstgyerek,
erre – arra tekereg,
Uzsgyé! – Apja nem látja, elindul a világba.
Szellő-szekér arra jár,
Kocsisára kiabál.
„Jó lenne, ha felvinnél,
s egy faluig elvinnél!
Egy faluig? – Kettőig.
Elviszlek a felhőkig.”
A felhőkig elvitte,
s az egyikre letette.
Most is ottan sírdogál,
soha haza nem talál.”*

(Ez a rész további drámaóra témája lehet: becsapás, cserbenhagyás; ne ülj be idegen ember autójába stb.)

- Tanár (a kendő leemelésével, helyváltoztatással) kilép a szerepből.
- Mit tudtatok meg Ferkóról? (A gyerekekkel elmeséltetem – én semmit sem tudok.)

9. Állókép-gondolatkövetés

- Mutassátok meg egy állóképben, mit tesz most Ferkó a felhő tetején! Akihez odalépek, és a fejére teszem a kezem, mondja el, mire gondol, hogy érzi magát Ferkó!

10. Fórum-színház

Ferkónak nem volt igazi barátja. Játsszuk el azt a jelenetet, azt a beszélgetést, amely – ha te lettél volna a legjobb barátja – közted és Ferkó között zajlott volna az elindulást megelőzően! (játék)

- Megbeszélés: Melyik érv tűnt a legmeggyőzőbbnek? Ha mégis maradt volna Ferkó, melyik érv győzte volna meg a döntése helyességéről?

11. Rádióközlemény (magnószalagról)

Amíg játszottunk, egy rádióközlemény érkezett. Hallgassuk meg!

„Örömmel értesítjük Füstország minden lakóját, hogy több napi megfeszített keresés eredményeképpen Füst Ferkó, 3. b osztályos füstfiú egészségben, épségben megkerült. Kérjük a szüleit, mielőbb jelentkezzenek a rendőrkapitányságon!”

12. Interjú

Ez nagyszerű hír. Játsszuk el, milyen gondolatokkal, érzésekkel indulnak a szülők Ferkóért (lányok az anyuka, fiúk az apuka szerepében)!

A tanár riporterként szerepbe lép (kissé provokál):

- Hogyan fogadták a hírt, hogy gyermekük világgá ment?
- Tudtak-e a rossz osztályzatairól?
- Szokott-e büntetést kapni?
- Mit terveznek, hogyan fogadják Ferkót? stb.

Az interjú után a tanár kilép a szerepből.

13. Szerep a falon (csak utalás szinten)

Ferkó hazaérkezett: gondolkodjatok el azon, hogyan változik meg az élete, hogyan alakulnak a jellemvonásai a történetek után!

14. A játék lezárása – reflexió

Hazaérkezett Ferkó. A szobájában ül. A történetekről gondolkodik. Az általad választott maszk mögé bújva mondd el, mit érez Ferkó ebben a pillanatban! (A tanár is reflektálhat, ha szükségesnek érzi...)

kritika

Úgy véljük, hogy a drámapedagógiai szakmává válásához, a szakmaisághoz hozzátartozik, hogy a nyilvánosságnak kitett munkáinkról kritikák szülessenek. Eddig csak könyvekről, illetve egyéb publikációkról esett szó Lapról lapra rovatunkban. Most néhány TIE-előadás mellett bemutató drámaórákról szóló írásokat közlünk – fiatal kollégák tollából.

A kritika célja nem a „csendes tudomásulvétel”, ha az írás szakmai vitát vált ki, talán nagyobb a haszna – véli a felelős szerkesztő. Éppen ezért örömmel adna helyet a következő számban az „érintettek” válaszainak. Már csak azért is, mivel az 1999. évi különszámunk – terveink szerint – „kritikai kiadás” lesz.

József és testvérei

– komplex foglalkozás –

A novemberi drámapedagógiai hétvége sok érdeklődőt vonzó eseményei közül az egyik volt az az előadás és drámafoglalkozás, amelyet a KÁVA Színházi Nevelési Csoport tartott József és testvérei címmel. A látottak bemutató foglalkozás jellegük miatt nem biztos, hogy hűen tudták tükrözni a csoport munkáját, de biztosan jó megközelítési lehetőséget adnak, és bepillantást engednek egy sokak számára ismeretlen problémamegközelítési és -megoldási módszerbe.

A drámafoglalkozást a KÁVA csoport tagjai tartották számukra ismeretlen felső tagozatos diákok közreműködésével. A bemutató négy részből állt. Először a gyerekek a József és testvérei című előadást nézték meg, majd a színészekkel közösen megbeszélték a látottakat. Ezt kiscsoportos foglalkozások követték, ezután pedig a csoportok beszámoltak munkájukról a többieknek.